

Bibliothèque numérique

medic@

**Cathelot, Raymond - candidat / Sue,
Pierre - président. - De contusione**

1784.

***Paris : Typis Michaelis Lambert,
Regii Chirurgiae Collegii
necnon Academiae Typographi,
viâ Cithareâ,
Cote : ms 2345, n°28***

DE CONTUSIONE.

THESES

ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ.

HAS THESES, Deo juvante & Praside M. PETRO SUE, secundo, antiquo Collegii Praposto & nunc Questore, antiquo Scholarum Prælicarum Anatomie & Chirurgiæ Professore, Regiæ Academiæ Chirurgiæ Consiliario, in generali Parisiensi Præfecturâ Chirurgo ordinario, necnon Academiarum Monspelliensis, Rothomagensis, Divionensis, Lugdunensis & Burdigalensis Socio; tueri conabitur RAYMUNDUS CATHELOT, è Castro-Gelosò, in præclaris Artium Facultatibus Parisinâ ac Burdigalensi Magister.

Die Sabbati 18^a. mensis Decembris, anno R. S. H. 1784, à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam,

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

PRO ACTU PUBLICO,

ET

MAGISTERII LAUREA.

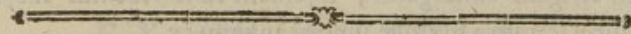
Typis MICHAELIS LAMBERT, Regii Chirurgiæ Collegii, necnon Academiæ Typographi, viâ Cythareâ.

M. DCC. LXXXIV.

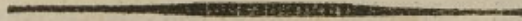

D. O. M.
DE CONTUSIONE.
T H E S E S
ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

CONTUSIONUM sedes frequentissima cutis : dividitur in cuticulam sive epidermidem & cutim propriè dictam.

Cuticula est tenuis admodum & translucida pellicula , sensu

A

expers, cutim adeòque totum reliquum corpus exterius obvolvens. A subjectâ cute non discernitur nisi separata. Separatur autem facillimè solidis aut fluidis inusta, item per phænigmos.

Sit-ne cuticula ex fibris certo ordine contextis composita, an potius oriatur à materiâ viscosâ, è subjectis partibus exhalante & per compressionem corporum ambientium coercitâ, meritò dubitatur. Naturæ legibus, in aliarum partium structurâ statutis, illud quidem magis consentaneum apparet; hoc verò probare videtur promptissima ejusdem cuticulæ in morbis cutaneis regeneratio.

Nulla vasa epidermidem perreptantia sensus assequitur: vel, si adsint, unius vasa alterius vasis perturbantur.

Cuticulæ hi sunt usus: 1°. ut cutem ab aeris injuriâ tueatur; 2°. ut obturet vasorum cutis orificia, ne humores serosi jugiter per cutim exsudent.

Cutis est pellis crassa, ex fibris albicantibus contexta, quæ juxta *Stenonem* à tendinibus partium subjectarum continuantur. Hisce addendi innumeri nervorum, arteriarum, & venarum ramusculi, à majoribus ramis vicinis enati.

Copiosissimis perforatur cutis foraminibus, quorum alia majora, uti oculorum, narium, &c. Alia minora, *Pori* dicta, clarissimè in sudantibus deprehenduntur, præcipuè si humor cutim affatim irrigans abstergatur, siquidem tunc videntur subjectâ è cute illicò scaturire guttulæ sudoris innumera.

Duplicis autem generis pori in cute per microscopium perspicuntur, majores scilicet, è quibus pili emergunt, & minores qui, prioribus numero longè superiores, omnia spatia iisdem interjecta creberrimis punctis perforant.

Observat rectè *Stenon* singulis poris suam glandulam subjacere, ex quâ exurgit vasculum sudoriferum, in exteriori cutis superficie definens. *Malphigius* ad quamcumque glandulam in-

super deduci vult arteriam & nervum, quibus indubiè addenda est vena. Inſerviunt hæ glandulæ ad humorem ſeroſum ſecernendum, pro cutis & cuticulæ irrigatione; inde inſenſibilis & continua tranſpiration, & ſudor, quando accedente cauſâ inſolitâ uberius erumpit humor.

In parte cutis exteriori, detractâ cuticulâ, ſtatim ſeſe offert, ut annotat *Malphigius*, corpus quoddam reticulare, in cujus crebris foraminibus continentur non ſolum dicta ſudoris vaſcula, ſed inſuper innumera ferè papillæ pyramidales, quas eſſe dicit vir in Anatomia clariffimus expansiones nervoſas, proprium tactûs organum omninò conſtituentes.

Cutis ſextuplò ferè cuticulâ craſſior: non autem in omni corporis habitu, ſiquidem in capite craſſiſſima eſt, deindè in collo: at ultra mediocritatem tenuis in lateribus, tenuior in volâ manûs, in labiis verò tenuiſſima. Mollior præterea & rarior eſt in facie, pene & ſcroto, durior in cervice, dorſo & plantis pedum.

Uſus cutis ſunt: 1°. omnes corporis partes ut regat; 2°. oculis, naribus, oîi, &c. congruos ut aſſignet terminos; 3°. ut juvet corporum extraneorum apprehenſionem; 4°. ut expeditiorem ſudoris tranſitum reddat, & continuò inſenſibilem tranſpirationem ſuppeditet; 5°. denique ut ſit organum tactûs.

EX CHIRURGIA.

Contuſio eſt quâdam in corporis parte læſio, communium abſque tegumentorum diſiſione, ab inſtrumento quocumque duro & obtuſo.

Colluſi vulneris nomen obtinet contuſio, ſi in parte contuſâ notabilis fiat & exterior continui ſolutio, cutis ſcilicet & cuticulæ. Contuſioni accedit cuilibet ut innumera venulæ, arteriolæ, &

fibrillæ distrahantur atque dilacerentur. Ex disruptis exiliunt vasis contenti liquores, & in loca aliena vicinaque ruunt. Hæc liquidorum extrâ minora vasa sub integumentis effusio *Ecchymosis* seu sugillationem constituit. Hæc semper maculâ solitariâ, planâ aut parûm prominenti, colore nigricanti vel atro-rubro aut livescenti distinguitur. Indè unicum contusionis symptoma pathognomonicum *Ecchymosis*, modò tamen ictu, impulsu, vel jactu antea percussa fuerit pars, instrumentis sive quibuscumque retulis constricta aut compressa.

Contusionum, quas *Vexata Celsus* vocat, varix agnosci possunt species. Primò quidem in simplices & complicatas dividuntur. In prioribus, de quibus tantummodò hic agere mens est, partes molles atque externæ solæ collisæ sunt, dùm in posterioribus partes quoque internæ cum variis accidentibus colliduntur. Inter simplices tamen contusiones aliæ aliis periculosiores etiam evadunt. Periculi gradum apprimè emetiri hoc opus, hic labor est. Qualis reipsa est contusio, haud semper talis apparet. Illa Symptomatibus licet gravioribus stipata, ut Cephalalgia, anorexia, nauseis, membrorum languore, &c. penè absque remediis sæpe disturbatur: Hæc contrâ, ubi vix livido vel nigricanti colore donatur cutis, brevi perniciem contusi clanculùm orditur, nisi ignem cineri dolofo suppositum ars extemplò suffocet.

Hoc quidem in contusione simplici rarò evenire solet. Huic tamen qui succurrere omitteret, quia complicationis genus internè sæviens sub oculis non ponitur, ille procul dubio variis ægrum periculis objiceret. Plurima enim occurrunt exempla apud *Bohnum*, *Techmeyerum*, aliosque, quæ docent contusionem, etiamsi minima læsio exteriùs non animadverteretur, sæpe sæpius hepar lienem aut aliud viscus confregisse. Quin immò compertum est contusiones quasdam, nullo equidem tùm in ex-

ternis tùm in internis partibus extante damni indicio , tamen necem induxisse.

Partium etiam læsarum natura debilis aut delicatior contusionum periculum , vel de minimâ causâ , multùm augere potest. Mulierem vidit *Wanswieten* cui in eodem lecto dormiens filia cubito mammam contuderat : paucarum septimanarum spatio tota mamma fit scyrrosa & mole immaniter aucta , in horrendum postea cancerum evasit.

In omni contusionum curatione semper prospiciendum 1°. ut suffusi iidemque inspissati humores digerantur , 2°. & vel maximè , ut suppuratio & gangrena præcaveantur. Leviores simplicibus remediis curantur contusiones. Quot enim exempla puerorum in fronte ex lapsu contusorum , qui solâ nummi argentei compressione , vel linteolis spiritu vini , aquâ frigidâ cum sale marino imbutis , tumore & sugillatione indè subortis feliciter expediti fuere ? Tenuioris conditionis homines in vilissimo medicamento , in urinâ recenti , neque id prorsus infelicitè , auxilium quærunt.

Ubi paulò graviores factæ sunt contusiones , nihil in his curandis efficacius censetur , quàm herbarum traumaticarum interna simul & externa administratio. Vulgò ex usurpantur quæ è montibus Helvetiæ , Genevensibus , & Arvernibus nobis afferuntur , quæque in officinis venales prostant. Legitima est illarum electio si à sagacibus Phytologis agnoscantur & prædicentur veronica offic. sanicula offic. ajuga sive chamæpytis , mas dioscoridis , hypericum , vinca major , centaurea benedicta , scordium , agrimonia eupatoria , betonica offic. achillea seu millefolium , asplenium-scolopendrium , gnaphalium montanum , tussilago farfara , plurimæque aliæ herbæ quas hic recensere longius foret.

Antequam ægro dentur hæ plantæ , per infusionem calidam

instar *theæ* parari debent. In aquæ bullientis libris tribus per horæ circiter quadrantem infundantur ad manipulum - semis ; dein splenia hujusce liquoris calidi parte unâ imbuta contusis partibus applicentur ; partem verò alteram in eodem ferè instanti cyathum ebibat æger , saccharo paululum addito. Ad aliquot dies remediî hujusce usus protrahi debet.

Aliud medicamen quoque præstantissimum & longè simplicius contusis offerunt nigræ sambuci flores, cum juniperi communis baccis infusi. Ubivis ferè luxuriat utrumque. Illorum præparatio ut præcedentis conficitur, ususque præscribitur. Quâ autem dosi ? Parvi refert, dummodò statim post contusionem impendatur. En *citam, tutam & jucundam* encheiresim omnibus simpliciter contusis adhibendam ! Optatum semper conferet emolumentum, quandò opportuna & promptior erit ejus administratio. Si semel incassum adhibeatur, nihil mali fecisse tibi persuasum maneat.

Si quæ verò mox ita graves & periculosæ sint contusiones, ut nimia cruoris stagnantis copia digeri vix queat, necessarium utique videtur scarificare, ut vulgò loqui amant, & spleniis spiritu vini camphorato madidis partes læsas obvolvere. Sic enim non solum sanguis effusus atque stagnans ejicitur, sed suppuratio, gangræna & alia quàmmaxima accidentia præcaventur, sanaturque æger.

